

رهبرانقلاب: مستأصل شدن دشمن از ثمرات مقاومت ملی است

توقف ساخت و ساز در تهران والبرز نسخه‌ای برای گرانی بیشتر مسکن؟

قفل کردن خانه سازی

دولت پزشکيان خانه نمی سازد
راه ساختن را هم می بندد!

■ مصوبه اخیر هیات وزیران درباره ساماندهی مسکن و تمرکززدایی از استان‌های تهران والبرز، موجی از انتقادهای را در مجلس، میان کارشناسان حوزه مسکن و در شورای شهر تهران برانگیخته است. منتقدان می‌گویند محدودیت‌های سه‌ساله پیش‌بینی‌شده برای احداث شهرک‌های جدید، توسعه کالبدی و برخی مجوزهای ساختمانی، در صورت اجرا بدون پیش‌بینی راهکارهای جایگزین، می‌تواند عرضه مسکن را محدودتر کند، هزینه سکونت در پایتخت را افزایش دهد و بخشی از تقاضا را به حاشیه شهرها و ساخت‌وسازهای غیررسمی سوق دهد.

بزرگترین فساد ارزی در دولت چهاردهم

فساد ۴,۷ میلیارد دلاری در دولت پزشکيان تقريبا ۲ برابر پرونده چای دبش است

■ حسین قربانزاده، مشاور قالیباف و عضو هیات مدیره هلدینگ خلیج فارس، از بازنگشتن ۴,۷ میلیارد دلار از منابع حاصل از فروش نفت خیر داده و محسن پاک‌نژاد، وزیر سابق نفت را مسئول این وضعیت معرفی کرده است؛ رقمی که در صورت تأیید اسناد و احراز ماهیت تخلف، ابعاد بسیار مهمی برای اقتصاد ایران خواهد داشت و بزرگترین فساد ارزی کشور را به نام خود ثبت خواهد کرد. در افشاکاری تکان‌دهنده مشاور قالیباف و عضو هیات مدیره هلدینگ خلیج فارس، این موارد مطرح شده است: از سال ۱۳۹۷ تا قبل از دولت پزشکيان از ۲۲۰ میلیارد دلار نفت فروخته شده فقط ۴۸۰ میلیون دلار پول نفت برگشت، اما در دولت پزشکيان فقط در یک سال گذشته حدود ۳۰ میلیارد دلار نفت فروخته‌یم که ۴,۷ میلیارد دلار آن برگشته در حالی که ۳,۷ میلیارد دلار آن برای یک فرد نورچشمی بوده است. چنین قرارداد رانتی که با این فرد در دولت پزشکيان بسته شده در دنیا سابقه ندارد. روزی که با این فرد قرارداد بسته شده ۷۸۰ میلیارد دلار بدهکار بوده است. اصلاح‌طلبان و حامیان دولت پزشکيان تا پیش از این فساد چای دبش را بزرگترین فساد کشف‌شده در تاریخ ایران اعلام می‌کردند در حالی که رقم عدم ایفای تعهد ارزی در پرونده چای دبش حدود ۲,۲ میلیارد یورو معادل ۲,۵ میلیارد دلار بود؛ بنابراین فساد رخ داده در وزارت نفت دولت پزشکيان با رقم ۴,۷ میلیارد دلار تقریباً ۲ برابر رقم چای دبش است و بدین ترتیب عنوان رکورد بزرگترین فساد هم به دولت پزشکيان رسید. در شرایطی که اقتصاد کشور با فشارهای ارزی، افزایش هزینه‌های زندگی و دشواری تأمین منابع مورد نیاز برای واردات کالاهای اساسی روبه‌روست، انتشار خبری درباره تعیین تکلیف نشدن میلیارد دلار از پول نفت، پرسش‌های جدی درباره نحوه مدیریت درآمد های ارزی و میزان نظارت بر عملکرد وزارت نفت در دولت پزشکيان ایجاد کرده است. حسین قربانزاده، مشاور قالیباف و عضو هیات مدیره هلدینگ خلیج فارس، با انتقاد شدید از عملکرد وزارت نفت، رقم ۴,۷ میلیارد دلار تخلف را مطرح کرده و خواستار محاکمه سریع وزیر سابق نفت شده است. البته برای روشن شدن ابعاد این ادعا، اعلام نظر مراجع نظارتی و قضایی ضروری است. رقم اعلام‌شده اما آن قدر بزرگ است که نمی‌توان از کنار آن به سادگی عبور کرد.

از چای دبش تا پول نفت: معیار رسیدگی نباید تغییر کند

پرونده چای دبش به یکی از مهم‌ترین پرونده‌های تخلفات ارزی کشور تبدیل شد. در گزارش‌های مربوط به رأی قضایی این پرونده، مبلغ حدود ۲,۲ میلیارد یورو برای تعهدات ارزی ایفاننشده متهم اصلی مطرح شد.

بر این اساس، مقایسه رقم ۴,۷ میلیارد دلار مطرح‌شده از سوی قربانزاده با مبلغ

رهبرانقلاب: مستأصل شدن دشمن از ثمرات مقاومت ملی است

استمرار حضور مردم در دفاع از کشور و نظام و نیز پیگیری تأمین حقوق و منافع ملت ایران و جبهه مقاومت از طریق تحقق شروط مطرح‌شده از سوی مسئولان کشور با هدف پایان جنگ و شرایط «نه جنگ، نه صلح» تأکید کردند. در این دیدار دبیر شورای عالی امنیت ملی گزارشی از شرایط کشور در حوزه‌های مختلف و تلاش‌های در حال انجام ارائه کرد. دکتر محسن رضایی در گزارش خود پیگیری سیاست راهبردی جمهوری اسلامی برای «سامان دادن به ترتیبات و نظم درون‌زای منطقه‌ای» را از جمله اقدامات در دست انجام دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی بیان کرد.

از نقطه شروع تا نقطه پایان-را لایحه اتخاذ تصمیم‌های متقن و استوار دانستند. تقویت انسجام و وحدت ملی و اعتماد متقابل مردم و مسئولان، استفاده از ظرفیت قانون اساسی خصوصاً اصل ۱۷۶ برای کمک به رئیس‌جمهور و دستگاه‌های اجرایی جهت تسهیل و تسریع در حل مشکلات کشور، حفاظت از امنیت ملی و منطقه‌ای با اعمال مدیریت بر تنگه هرمزو تحکیم روابط دو جانبه با کشورهای همسایه بر پایه‌ی منافع پایدار و متقابل از جمله دیگر محورهای مطرح‌شده در این دیدار بود. رهبر معظم انقلاب اسلامی مستأصل شدن دشمن را از ثمرات مقاومت ملی دانستند و بر اطلاع‌رسانی فعالانه و به‌موقع برای

■ به گزارش خبرگزاری مهر، سرلشکر محسن رضایی دبیر شورای عالی امنیت ملی با حضرت آیت‌الله سید مجتبی خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی دیدار کرد. در این دیدار، حضرت آیت‌الله سید مجتبی حسینی خامنه‌ای از شورای عالی امنیت ملی و دبیرخانه آن به عنوان «چهارراه تدبیر» امور کشور یاد کردند و بر اثرگذاری متقابل چهار حوزه «فرهنگ»، «سیاست»، «اقتصاد» و «امنیت» و لزوم برخورداری از پیوست‌های متناسب با تصمیم‌گیری در هر حوزه تأکید کردند. رهبر معظم انقلاب اسلامی بهره‌مندی از نقشه‌ی راه مبتنی بر تصویر کامل هراقدام

نگران نباشید؛ گرانی کاملاً طبیعی!

گزارش

مصوبه اخیر هیات وزیران درباره ساماندی مسکن و تمرکززدایی از استان های تهران و البرز، موجی از انتقادها را در مجلس، میان کارشناسان حوزه مسکن و در شورای شهر تهران برانگیخته است. منتقدان می گویند محدودیت های سه ساله پیش بینی شده برای احداث شهرک های جدید، توسعه کالبدی و برخی مجوزهای ساختمانی، در صورت اجراییدن پیش بینی راهکارهای جایگزین، می تواند عرضه مسکن را محدودتر کند. هزینه سکونت در پایتخت افزایش دهد و بخشی از تقاضا را به حاشیه شهرها و ساخت وسازهای غیررسمی سوق دهد. این مصوبه با عنوان برنامه اقدام برای سсамاندی، با لایاش عملکردی و تمرکززدایی از استان های تهران و البرز، در ۲۶ مهرماه ۱۳۹۵ ابلاغ شده است. دولت در پیگیری این برنامه به مسائلی مانند آلودگی هوا، ناترازی آب و انرژی، ترافیک و تمرکز فعالیت ها در پایتخت توجه داشته است؛ اما مخالفان می گویند تحقق این اهداف، بدون ارزیابی دقیق آثار تصمیم برمسکن، اشتغال، حقوق شهروندان و ظرفیت مدیریت شهری، محل تردید است.

مخالفت کمسیون عمران: مصوبه در تعارض با قانون جیش تولید مسکن

محمدرضا ضیایی کوچی، رئیس کمسیون عمران مجلس، با انتقاد از مصوبه دولت اعلام کرده است که قانون جهش تولید مسکن، دولت را به فراهم کردن شرایط ساخت سه تا یک میلیون واحد مسکونی مکلف کرده است؛ در حالی که محدودیت های جدید در تهران و البرز می تواند بخشی از ظرفیت های تأمین زمین و تولید مسکن را از دسترس خارج کند.

به گفته وی، نباید اعمال محدودیت در محدوده های خاصی از تهران به دلایل فنی و شهرسازی قابل بررسی باشد، اما تصمیم محدودیت ها به شهرها و روستاهای دو استان، بدون توجه به تفاوت های محلی و ظرفیت های موجود، توجیه کارشناسی روشنی ندارد. رئیس کمسیون عمران مجلس هشدار داده است که ساکنان تهران و البرز، به ویژه جوانان در آستانه ازدواج و خانوارهای فاقد مسکن، برای تأمین سرپناه با دشواری بیشتری روبرو خواهند شد. وی همچنین به وجود زمین های مستعد ساخت وساز و ظرفیت بافت های فرسوده برای نوسازی اشاره کرده و معتقد است محدودیت های گسترده می تواند تولید مسکن، درآمد های قانونی شهرداری ها و تعادل عرضه و تقاضا را تحت تأثیر قرار دهد. رضایی کوچی از مکاتبه با رئیس مجلس برای بررسی مصوبه در هیات تطبیق ضوابط دولت با قوانین خبرداره و گفته است که کمسیون عمران خواستار حضور طراحان و پیشنهاد دهندگان مصوبه برای توضیح مبانی فنی و منطقی آن شده است. **رئیس کمسیون اصل نود: افزایش قیمت و حذف اقشار کم درآمد از مسکن** نصرالله پژمانفر، رئیس کمسیون اصل نود مجلس، نیز روز سوم آبان در تذکری در محن علنی مجلس، به مصوبه دولت اعتراض کرد. پژمانفر هشدار داده است که اجرای این تصمیم می تواند موجب افزایش شدید قیمت مسکن و محروم شدن اقشار ضعیف و کم درآمد از امکان سکونت در تهران شود. وی پرسیده است که این تصمیم ها بر چه مبنای و با چه منطقی، بدون انجام مشورت های لازم، اتخاذ شده اند. پژمانفر همچنین مصوبه را مغایر اصل ۳۱ قانون اساسی، سیاست های مرتبط با فرزندآوری و قانون برنامه هفتم توسعه دانسته و خواستار بررسی و رد آن در هیات تطبیق شده است. اصل ۳۱ قانون اساسی، برخورداری از مسکن متناسب با نیاز را حق هر فرد و خانواده ایرانی می داند و دولت را موظف به فراهم کردن زمینه اجرای این حق می کند. از این منظر، بررسی لایحه و تأیید آن است که محدودیت های جدید چگونه با تکلیف دولت برای تسهیل دسترسی خانوارها به مسکن سازگار خواهد شد.

هشدار کارشناس مسکن: مصوبه فاقد پشتوانه پژوهشی شفاف است سعید شعیراف، استاد دانشگاه و شهردار اسبق کرمان، در گفت وگو با خبرگزاری مهر، یکی از انتقادهای اساسی را متوجه مبانی مطالعاتی مصوبه کرده است. به گفته وی، برنامه های زندگی بیش از ۲ میلیون نفر از ساکنان تهران و البرز را تحت تأثیر قرار می دهد. باید بر پایه مستندات تحلیلی، گزارش های پژوهشی و ارزیابی های روشن از پیامدهای اقتصادی و اجتماعی تدوین شود؛ حال آنکه به اعتقاد او، مستندات و پیوست های علمی کافی برای این تصمیم به صورت شفاف عرضه نشده است. شعیراف معتقد است وقتی بخش مهمی از فرصت های شغلی کشور در تهران متمرکز است و هنوز زیرساخت های اشتغال جایگزین در سایر مناطق به اندازه کافی توسعه نیافته اند، محدود کردن ظرفیت سکونت در تهران و البرز لزوماً به مهاجرت جمعیت منجر نمی شود. در چنین شرایطی، ممکن است تقاضای مسکن در همان محدوده باقی بماند، اما امکان پاسخگویی رسمی به آن کاهش یابد. نتیجه احتمالی این وضعیت، افزایش هزینه سکونت، تراکم بیشتر در بخش هایی از شهر و دشواری شدن دسترسی خانوارهای کم درآمد به مسکن مناسب خواهد بود.

سه مسیر تأمین مسکن: نیاز فزایش محدودیت ها انتقاد دیگری که در باره محدود شدن هم زمان مسیرهای اصلی تأمین مسکن مطرح شده این است که به طور کلی، سه مسیر برای افزایش ظرفیت عرضه مسکن وجود دارد: ۱. ایجاد شهرک های جدید مسکونی و شهرهای جدید؛ ۲. الحاق زمین ها یا مناسب به محدوده شهرها؛ ۳. توسعه درون شهری، نوسازی و افزایش تراکم در محدوده های واجد شرایط.

منتقدان مصوبه می گویند محدودیت های جدید به ویژه در زمینه احداث شهرک های مسکونی و توسعه خارج از ظرفیت طرح های مصوب، می تواند دومسیر نخست را محدود کند. از سوی دیگر، اگر افزایش تراکم و توسعه درون شهری نیز بدون تفکیک مناطق دارای ظرفیت از مناطق اشباع شده محدود شود، امکان استفاده از

توقف ساخت وساز در تهران و البرز؛ نسخه ای برای گرانی بیشتر مسکن؟

قفل کردن خانه سازی به اسم تمرکززدایی

■ **دولت پزشکیان خانه نمی سازد؛ راه ساختن را هم می بندد!**

■ **مخالفت دو کمسیون مجلس، هشدار کارشناسان درباره جهش قیمت مسکن و حاشیه نشینی و انتقاد از نبود پشتوانه پژوهشی؛ برنامه تمرکززدایی دولت را با پرسش های حقوقی و اجرایی متعددی روبه رو کرده است**

آن را تغییر دهد. در این صورت، جمعیت همچنان به تهران و البرز وابسته خواهد ماند، اما بخشی از سکونت آن در مناطقی شکل می گیرد که ممکن است از خدمات عمومی، زیرساخت مناسب و نظارت کافی برخوردار نباشند. همچنین، اگر زمین و مسکن رسمی کمیاب تر شود، هزینه تهیه زمین و ساخت وساز قانونی می تواند افزایش یابد؛ موضوعی که ممکن است خانوارهای کم درآمد را به انتخاب واحدهای کوچک تر، نامناسب تر، با واقع در مناطق کم برخوردار سوق دهد. **انتقاد از مبای جمعیتی مصوبه: اشتغال چیست؟** یکی از ایرادهای مطرح شده این است که بخش مهمی از اشتغال و فعالیت های اقتصادی کشور همچنان در تهران متمرکز است. بنابراین، محدود کردن ظرفیت زیرساخت های لازم، دشوار خواهد بود. رضایی کوچی و پژمانفر هر دو درباره افزایش قیمت مسکن هشدار داده اند. شعیراف نیز معتقد است محدود شدن ظرفیت سکونت می تواند هزینه تأمین مسکن را در سیدمعیشت خانوارها افزایش دهد. البته افزایش قیمت به عوامل دیگری مانند نرخ تورم عمومی، هزینه ساخت، قیمت زمین، تسهیلات بانکی و وضعیت معاملات نیز وابسته است؛ بنابراین، نمی توان همه تغییرات آتی بازار را به این مصوبه نسبت داد. مسئله اصلی، خطر اضافه شدن یک محدودیت تازه به یازاری است که از پیش با مشکلات تأمین مالی و دسترسی به مسکن روبه روست.

حاشیه نشینی و ساخت وساز غیررسمی: پیامدهای احتمالی محدودیت عرضه

شعیراف هشدار داده است که بستن مسیرهای قانونی توسعه شهری، الزاماً مانع رشد جمعیت یا مهاجرت نمی شود؛ بلکه ممکن است تقاضا را به مناطق پیرامونی، ساخت وسازهای غیرمجاز و معاملات غیررسمی سوق دهد. از نظر این کارشناس، چنین وضعیتی می تواند به گسترش حاشیه نشینی در کمربند میان تهران و کرج، افزایش معاملات قولنامه ای و یا بافتن احتمال تخلفات ساختمانی و فساد منجر شود.

این نگرانی از آن جهت اهمیت دارد که تمرکززدایی، اگر صرفاً به محدودیت ساخت وساز در محدوده های رسمی منکی باشد، ممکن است به جای حل مسئله، محل بروز

شود، می تواند فشار برشهر را بیشتر کند.

بنابراین، اختلاف اصلی بر سر ضرورت مدیریت منابع نیست؛ بلکه بر سر ابزار انتخاب شده برای تحقق این هدف است. سیاست گذار باید روشن کند که چه میزان از ظرفیت توسعه در هر منطقه باقی مانده، چه محدودیت هایی ناشی از کمبود منابع است و چه راهکارهایی برای تأمین مسکن جمعیت موجود و نسل های آینده در نظر گرفته شده است.

تعارض احتمالی با سیاست های جوانی جمعیت

یکی دیگر از انتقادهای مطرح شده، ارتباط میان محدودیت تأمین مسکن و سیاست های حمایت از ازدواج و فرزندآوری است. شهرک های جدید و شهرهای جدید از ابزارهای تأمین زمین برای برخی خانوارها، از جمله خانواده های دارای فرزند سوم و چهارم، به شمار می روند. منتقدان می گویند اگر این مسیرها برای مدتی طولانی محدود شوند، تأمین زمین و مسکن برای گروه هایی که مشمول حمایت های قانونی هستند، با دشواری بیشتری مواجه خواهد شد. در این چارچوب، استدلال مخالفان آن است که هزینه مسکن یکی از عوامل مؤثر بر تصمیم خانوارها برای ازدواج و فرزندآوری است؛ بنابراین، سیاستی که امکان تأمین سرپناه را محدود کند، باید از نظر کارآن

برسیاست های جمعیتی نیز ارزیابی شود.

ایهام در اجرای مصوبه و اختیارات شهرداری ها

شعیراف همچنین درباره ماده ۱۹ مصوبه و آثار آن بر ساختار مدیریت شهری هشدار داده است. به گفته وی، تازمانی که چارچوب و سازوکار ویژه نظام مدیریت شهر مشخص و مستقر نشده باشد، برخی تکلیف پیش بینی شده در برنامه می تواند برای شهرداری ها ایهام اجرایی ایجاد کند. در همین حال، مهدی افشاریان، عضو شورای شهر تهران، به تعارض احتمالی میان برخی بخش های برنامه تمرکززدایی و تصمیم های دیگر دستگاه ها اشاره کرده است. افشاریان می گوید از یک سو صدور تراکم مازاد محدود می شود و از سوی دیگر، فشار بر بازار مسکن به افزایش هزینه های ساخت وساز رسمی با افزایش تقاضا برای مسکن همراه خواهد شد. در نتیجه، افزایش ساختار غیررسمی و اجاره بینجامد؛ درنتیجه، فشار بر بازار هم را سمت درآمد و هم از سمت هزینه با فشار مواجه خواهند شد.

مطالبه مشترک منتقدان: بازنگری در مصوبه

بررسی مواضع منتشرشده نشان می دهد که منتقدان مصوبه از مسیرهای متفاوتی به نتایج مشابه رسیده اند. رئیس کمسیون عمران بر تکالیف قانونی دولت در تولید مسکن و ضرورت استفاده از ظرفیت های موجود تأکید دارد؛ رئیس کمسیون اصل نود نسبت به آثار اجتماعی و حقوقی تصمیم هشدار داده؛ شعیراف، کارشناس مسکن، نبود مستندات پژوهشی شفاف و احتمال گسترش حاشیه نشینی را مطرح کرده و افشاریان، عضو شورای شهر تهران، نیز به ایهام در هماهنگی تصمیم های دستگاه های اجرایی اشاره کرده است. در مجلس، درخواست بررسی و رد مصوبه در هیات تطبیق مطرح شده است. با این حال، مخالفت نمایندگان با کارشناسان به معنای ایطال قطعی مصوبه نیست و نتیجه نهایی به بررسی حقوقی و طی مراحل قانونی وابسته خواهد بود. تمرکززدایی از تهران و البرز، در صورتی که با انتقال ظرفیت شغلی، توسعه زیرساخت ها و توزیع متوازن خدمات همراه باشد، می تواند بخشی از فشار بر پایتخت را کاهش دهد. اما محدود کردن مسیرهای قانونی تأمین زمین و ساخت وساز، بدون تعیین جایگزین های عملی و متناسب با نیاز جمعیت، با خطر افزایش هزینه مسکن، گسترش سکونتگاه های غیررسمی و تشدید مشکلات رفت و آمد روبه روست. پرسش محوری درباره این مصوبه آن است که دولت چگونه می خواهد هم زمان منابع آب و انرژی را مدیریت کند، تمرکز جمعیت را کاهش دهد، به تکالیف قانونی تولید مسکن عمل کند و امکان دسترسی خانوارهای کم درآمد به سرپناه را حفظ کند. پاسخ به این پرسش، مستلزم انتشار مبانی کارشناسی مصوبه، روشن شدن دامنه محدودیت ها و بررسی حقوقی آن در مراجع ذی صلاح است؛ موضوعی که اکنون به یکی از محورها ی مهم اختلاف میان دولت، مجلس و منتقدان سیاست های شهرسازی تبدیل شده است.

مخالفت کمسیون عمران مجلس با مصوبه دولت مصوبه اخیر هیات وزیران درباره ممنوعیت واگذاری زمین و ساخت وساز جدید در استان های تهران و البرز، با واکنش انتقادی رئیس کمسیون عمران مجلس مواجه شده است. محمدرضا ضیایی کوچی با تأکید بر مغایرت این تصمیم با قوانین بالادستی، از حمل و نقل، انتقال بخشی از فعالیت های اقتصادی و اداری، نوسازی بافت های فرسوده و تعیین ضوابط متناسب با ظرفیت هر منطقه، به هدف تمرکززدایی نزدیک شد. گفتاوت این دو رویکرد آن است که راهکار دوم، به جای محدود کردن مستقیم عرضه مسکن، تلاش می کند هم زمان عوامل ایجادکننده تمرکز جمعیت و نیاز به سکونت در پایتخت را اصلاح کند.

نوسازی بافت فرسوده: ظرفیتی که نباید نادیده گرفته شود بافت های فرسوده تهران و شهرهای البرز می توانند بخشی از ظرفیت تأمین مسکن را فراهم کنند؛ البته تحقق این ظرفیت به مشوق های اقتصادی، تأمین خدمات شهری، تسهیل جمعیت یاک ها، تأمین مالی و همکاری مالکان نیاز دارد. اگر مصوبه دولت بگونه ای اجرا شود که نوسازی و بازآرینی شهری نیز با محدودیت های گسترده مواجه شود، ممکن است بخشی از ظرفیت افزایش عرضه از دسترس خارج شود. در مقابل، تفکیک مناطق دارای محدودیت های محیط زیستی، ایمنی یا زیرساختی از محدوده های مستعد توسعه، امکان تصمیم گیری دقیق و متناسب با شرایط هر منطقه را فراهم می کند.

شهرداری ها و مسئله تأمین منابع

رضایی کوچی همچنین درباره اختلال در درآمد های قانونی شهرداری ها و البرز و ضرورت تأمین مسکن برای جمعیت ساکن این مناطق است. تمرکززدایی، در صورتی که با انتقال فرصت های شغلی، خدمات عمومی و زیرساخت ها همراه باشد، می تواند به کاهش فشار جمعیتی بر پایتخت کمک کند؛ اما محدود کردن امکان ساخت خانه، بدون فراهم کردن جایگزین های عملی برای سکونت و اشتغال، لزوماً به خروج جمعیت از یازایی مصوبه نیاید صرفاً به تمرکززدایی محدود بماند و لازم است پیامدهای اقتصادی، اجتماعی و مالی آن نیز بررسی شود.

پیگیری مجلس برای ابطال مصوبه

رئیس کمسیون عمران مجلس اعلام کرده است که این کمسیون با مصوبه دولت مخالف است و در همین زمینه با رئیس مجلس مکاتبه کرده تا موضوع در هیات بررسی و تطبیق ضوابط دولت با قوانین مطرح شود. همچنین بنابر اظهارات وی، از طراحان و پیشنهاد دهندگان مصوبه برای حضور در کمسیون عمران و ارائه توضیحات درباره مبانی فنی و منطقی تصمیم دعوت شده است. با این حال، مخالفت کمسیون عمران با مصوبه ابطال قطعی مصوبه نیست و سرنوشت آن به بررسی حقوقی و طی مراحل قانونی مربوط بستگی دارد. محور اصلی اختلاف نیز این است که آیا محدودیت های پیش بینی شده با تکالیف قانونی دولت در زمینه تولید مسکن و سایر اسناد بالادستی سازگار است یا خیر.

ضرورت بازنگری پیش از تحمیل هزینه به خانوارها

هدف تمرکززدایی از تهران و البرز، به خودی خود، به معنای بی نیازی از ساخت مسکن در این دو استان نیست. سیاست مؤثر در این حوزه باید میان مدیریت رشد جمعیت، حفظ ظرفیت های محیطی و زیستایی، تأمین سرپناه و کنترل قیمت تعادل برقرار کند. بافت های فرسوده را روشن کند و آثار آن بر عرضه و قیمت مسکن را در صورت کارشناسی ارزیابی کند. در شرایطی که خانه دار شدن برای بخش بزرگی از خانوارها دشوار شده است، محدود کردن امکان ساخت وساز بدون ارائه جایگزین های عملی، می تواند خطر تشدید نابرابری در دسترسی به مسکن را افزایش دهد. اکنون پرسش اصلی این است که دولت چگونه می خواهد هم زمان بازنگری در افزایش پیر، تکالیف قانونی تولید مسکن را اجرا کند و مانع افزایش فشار بر بازار خرید و اجاره شود.

از این مناطق منجر نخواهد شد. بخش قابل توجهی از شاغلان تهران و البرز به محل کار، شبکه حمل و نقل و خدمات عمومی این دو استان وابسته اند. از این رو، ممنوعیت فرایگر ساخت وسازی می تواند به جای انتقال تقاضا به مناطق دیگر، رقابت بر سر وسوا حدهای موجود را تشدید کند.

هشدار درباره جهش قیمت مسکن

رضایی کوچی هشدار داده است که اجرای این مصوبه می تواند افزایش شدید قیمت مسکن در تهران و البرز را به دنبال داشته باشد؛ زیرا بسیاری از خانوارها امکان مهاجرت به استان های دیگر را ندارند و ناچارند در همان محدوده جغرافیایی محل کار و زندگی خود به دنبال سرپناه بگردند. از منظر اقتصادی، اگر تقاضای مسکن در تقاضا بالا بماند، اما امکان افزایش عرضه محدود شود، فشار بر قیمت خرید و اجاره افزایش خواهد یافت. البته میزان اثرگذاری این مصوبه به دامنه واقعی ممنوعیت، استثنائات احتمالی، وضعیت زمین های قابل ساخت، روند صدور پروانه ها و شرایط کلی بازار بستگی دارد؛ بنابراین، نیاز به افزایش قیمت را نمی توان صرفاً بر مبنای اعلام این تصمیم به طور قطعی پیش بینی کرد. با این حال، در یازاری که تأمین مسکن برای بسیاری از خانوارها به یکی از مهم ترین چالش های معیشتی تبدیل شده است، هرگونه محدودیت جدید در عرضه باید با بازآرینی روشن آثار آن بر قیمت، اجاره ها و دسترسی خانوارهای کم درآمد همراه باشد.

چرا به جای ممنوعیت فرایگر، از ظرفیت های موجود استفاده نمی شود؟

رئیس کمسیون عمران مجلس در انتقاد از این مصوبه، به وجود راضی دارای قابلیت ساخت در تهران و ظرفیت بافت های فرسوده برای نوسازی و بازآرینی شهری اشاره کرده است. به گفته او، حتی اگر اعمال محدودیت در بخش هایی از شهر تهران با ملاحظات فنی و شهرسازی توجیه پذیر باشد، تصمیم آن به تمام محدوده دوستان، بدون بررسی تفاوت های جغرافیایی و نیازهای محلی، قابل دفاع نیست. این انتقاد، بررسی اساسی رایش روی سیاست گذار را می دهد؛ آیا برای کاهش تمرکز جمعیت در پایتخت باید امکان تولید مسکن در کل تهران و البرز محدود شود، یا می توان با توسعه شهرهای جدید، تکمیل زیرساخت های حمل و نقل، انتقال بخشی از فعالیت های اقتصادی و اداری، نوسازی بافت های فرسوده و تعیین ضوابط متناسب با ظرفیت هر منطقه، به هدف تمرکززدایی نزدیک شد. گفتاوت این دو رویکرد آن است که راهکار دوم، به جای محدود کردن مستقیم عرضه مسکن، تلاش می کند هم زمان عوامل ایجادکننده تمرکز جمعیت و نیاز به سکونت در پایتخت را اصلاح کند. **نوسازی بافت فرسوده: ظرفیتی که نباید نادیده گرفته شود** بافت های فرسوده تهران و شهرهای البرز می توانند بخشی از ظرفیت تأمین مسکن را فراهم کنند؛ البته تحقق این ظرفیت به مشوق های اقتصادی، تأمین خدمات شهری، تسهیل جمعیت یاک ها، تأمین مالی و همکاری مالکان نیاز دارد. اگر مصوبه دولت بگونه ای اجرا شود که نوسازی و بازآرینی شهری نیز با محدودیت های گسترده مواجه شود، ممکن است بخشی از ظرفیت افزایش عرضه از دسترس خارج شود. در مقابل، تفکیک مناطق دارای محدودیت های محیط زیستی، ایمنی یا زیرساختی از محدوده های مستعد توسعه، امکان تصمیم گیری دقیق و متناسب با شرایط هر منطقه را فراهم می کند.

شهرداری ها و مسئله تأمین منابع رضایی کوچی همچنین درباره اختلال در درآمد های قانونی شهرداری ها و البرز و ضرورت تأمین مسکن برای جمعیت ساکن این مناطق است. تمرکززدایی، در صورتی که با انتقال فرصت های شغلی، خدمات عمومی و زیرساخت ها همراه باشد، می تواند به کاهش فشار جمعیتی بر پایتخت کمک کند؛ اما محدود کردن امکان ساخت خانه، بدون فراهم کردن جایگزین های عملی برای سکونت و اشتغال، لزوماً به خروج جمعیت از یازایی مصوبه نیاید صرفاً به تمرکززدایی محدود بماند و لازم است پیامدهای اقتصادی، اجتماعی و مالی آن نیز بررسی شود.

پیگیری مجلس برای ابطال مصوبه

رئیس کمسیون عمران مجلس اعلام کرده است که این کمسیون با مصوبه دولت مخالف است و در همین زمینه با رئیس مجلس مکاتبه کرده تا موضوع در هیات بررسی و تطبیق ضوابط دولت با قوانین مطرح شود. همچنین بنابر اظهارات وی، از طراحان و پیشنهاد دهندگان مصوبه برای حضور در کمسیون عمران و ارائه توضیحات درباره مبانی فنی و منطقی تصمیم دعوت شده است. با این حال، مخالفت کمسیون عمران با مصوبه ابطال قطعی مصوبه نیست و سرنوشت آن به بررسی حقوقی و طی مراحل قانونی مربوط بستگی دارد. محور اصلی اختلاف نیز این است که آیا محدودیت های پیش بینی شده با تکالیف قانونی دولت در زمینه تولید مسکن و سایر اسناد بالادستی سازگار است یا خیر.

تعارضات با قوانین فعلی

شماره ماده مصوبه	مضمون حکم مصوبه	قانون مورد تعارض
ماده ۱ و ۳	- ممنوعیت سه ساله صدور مجوز احداث شهرک های مسکونی و شهرهای جدید - ممنوعیت بازگذاری جمعیتی فراتر از ظرفیت طرح های توسعه شهری	- ماده ۴ قانون جوانی جمعیت - مواد ۱۲ و ۱۳ قانون جهش تولید مسکن - ماده ۵۰ قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت
ماده ۷	محدود ساختن افزایش محدوده و وستاها «تنها به میزان نیاز ناشی از نرخ رشد طبیعی»	- ماده ۴ قانون جوانی جمعیت - تبصره ۱ بند ۵ ماده ۵۰ برنامه هفتم پیشرفت
ماده ۳	ممنوعیت مطلق تغییر کاربری اراضی و تکلیف کمسیون ها به جلوگیری از هرگونه تغییر کاربری	تبصره ۱ ماده ۹ قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ ها
ماده ۶	اتخاذ تدابیر برای عدم افزایش واحدپذیری و بازگذاری در آرای کمسیون های مواد ۹۹ و ۱۰۰	ماده ۱۰۰ و ماده ۹۹ (تبصره ۲) قانون شهرداری

نشان می دهد که سرکوب عرضه رسمی زمین و بستن مرزهای قانونی توسعه کالبدی، نه تنها مانع از رشد جمعیت با کنترل مهاجرت نشده، بلکه مهاجرت و تقاضا را به پهنه های غیررسمی، حاشیه نشینی، تخریب گسترده اراضی زراعی و باغ های پیرامونی سوق داد. مصوبه هیات وزیران بدون آسیب شناسی این پدیده ها، ممنوعیت کالبدی جدیدی برای شهر تهران و البرز ایجاد کرده است که علاوه بر تکرار خطاهای گذشته، در موارد متعدد با اسناد بالادستی، سیاست های کلی نظام و قوانین اساسی

تعارضات با سیاست های کلی نظام و قانون اساسی مواد ۳ و ۱۳ مصوبه در گام نخست با اصول قانون اساسی در تعارض است. مطابق با اصل سی و یکم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، داشتن مسکن متناسب با نیاز، حق هر فرد و خانواده ایرانی است و دولت مکلف به تأمین زمینه اجرای آن است. برآوردهای آماری نشان می دهد که نیاز مسکن شهر تهران در ۱۰ سال آتی بیش از ۵۰۰٫۰۰۰ واحد و استان البرز بیش از ۳۰۰٫۰۰۰ واحد است؛ در حالی که این مصوبه با ممنوعیت های اعمال شده امکان پاسخگویی به این حجم از تقاضا را سلب می کند. از سوی دیگر، تصرف بی رویکرد و توسعه دراز و نو

مصوبه هیات وزیران درباره تهران و البرز با مسدود کردن مسیرهای تأمین مسکن، با قانون اساسی و سیاست های جوانی جمعیت در تعارض است. به گزارش خبرنگار مهر، مصوبه اخیر هیات وزیران با عنوان «برنامه اقدام برای ساماندی، با لایاش عملکردی و تمرکززدایی از استان های تهران و البرز» (مورخ ۱۴۰۵/۷/۲۶) اگرچه با هدف پاسخگویی به چالش های حیاتی نظیر آلودگی هوا، ناترازی منابع آب و انرژی و ترافیک مجموعه شهری تهران بدون شده است اما رویکرد حاضر در مصوبه، این اهداف را محقق نخواهد کرد. برای پاسخگویی به نیاز مسکن به طور کلی سه راهکار اصلی وجود دارد: «ایجاد شهرک های جدید مسکونی»، «الحاق زمین به محدوده شهرها» و «توسعه عمودی و افزایش تراکم شهر». بررسی مفاد این مصوبه نشان می دهد که متأسفانه هر سه مسیر فوق عملاً ممنوع یا با موانع سخت گیرانه مواجه شده اند. با مسدود شدن این راه ها، هیچ گونه کاتال رسمی و قانونی برای پاسخگویی به تقاضای انباشته و نیاز آتی مسکن شهرهای تهران و البرز باقی نمی ماند. درنتیجه، با نقل شدن عرضه در برابر حجم بالای تقاضا، قیمت مسکن با رشد سرسام آوری مواجه خواهد شد. تجربه عملی گذشته

قفل شدن عرضه مسکن در تهران و البرز با مصوبه جدید دولت

دستور العمل مسئولیت نظارت مالی، پیگیری و عمل منابع، انعقاد به موقع تقاضنامه‌ها و قراردادها، اعطای با بانک‌ها و صندوق‌ها و نظارت بر پرداخت تسهیلات بر عهده وزارت امور اقتصادی و دارایی است. همچنین سازمان پیمان‌های پودر و هفتاد و یک گزشت گزشت منابع را هماهنگ به وزارت اقتصاد ارسال کند. وزارت اقتصاد باید تکلیف دارد در پایان هر ماه گزارش منابع وصول شده، مانده حساب‌های مالی و استانی، مانده سپرده‌ها و بانک‌ها و صندوق‌های عمل و تسهیلات پرداخت شده را به تفکیک دستگاه‌های استان، به مراجع تعیین شده از جمله کمیسیون‌های اقتصادی و برنامه و بودجه مجلس ارائه کند. در مقابل وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مسئولیت نظارت میدانی بر طرح‌های اشتغال‌زایی را بر عهده دارد و مؤسسات عامل نیز موظف به گزارش عملکرد پرداخت تسهیلات هستند. بنابراین سازوکار قانونی برپا شد و گزارش وضعیت منابع از مرحله وصول تا پرداخت‌های نهایی وجود دارد.

باین حال اطلاعات منتشرشده از تفریق بوده چه مشخص نمی‌کند چه میزان از منابع در هر مرحله از جمله تخصیص سازمان برنامه، انعقاد قرارداد عاملیت، انتقال به بانک ها و پرداخت به متقاضیان متوقف شده است. برای روشن شدن علت سبب، اطلاعات مآله‌ای از وزارت اقتصاد مطابق دستورالعمل موظف به تهیه و ارائه آنها بوده اهمیت تعیین‌کننده دارد. بدون بررسی این اسناد نمی‌توان میزان مسئولیت هر دستگاه در عدم اجرای تکلیف را به صورت قطعی تعیین کرد.

مانده ۲۶.۶ همتی در بودجه ۱۴۰۵ چه وضعیتی دارد؟

مطابق گزارش دیوان محاسبات، مانده مصرف‌نشده حساب با مجوز قانونی به سال ۱۴۰۵ منتقل شده است. در هفتم مهر ۱۴۰۵ نیز دستورالعمل اجرایی ماده ۹۵ ضوابط اجرایی قانون بودجه سال جاری ابلاغ شد که در آن استفاده از مانده جدید و بازگشتی حساب پیشرفت و عدالت برای پرداخت تسهیلات تولیدی و اشتغال‌پیش‌بینی حساب شده است. براساس این دستورالعمل حداقل ۷۰ درصد منابع مشمول باید به طرح‌های استانی و حداکثر ۳۰ درصد به برنامه‌های ملی حمایت از تولید و اشتغال اختصاص داده شود. همچنین وزارت اقتصاد مسئولیت دبیری هیأت امنای حساب ملی را برعهده دارد و مقرر شده منابع از طریق مؤسسات عامل در دو قالب تسهیلات تلفیقی با نرخ ترجیحی پرداخت شود. با وجود ابلاغ این سازوکار اطلاعات منتشرشده تاکنون نشان نمی‌دهد چه میزان از مانده ۲۶۰۶ همتی که منتقل شده در سال جاری به طرح‌ها اختصاص یافته یا به مقاصد اشاره شده در سال ۱۴۰۵. وضعیت نهایی این مانده نیازمند انتشار عملکرد است. **وعدالت‌آب**

برایند بررسی‌های دیوان محاسبات نشان می‌دهد در سال ۱۴۰۴ مسئله اصلی حساب پیشرفت و عدالت صرفاً تأمین منابع بود. با وجود ۳۸ همت منابع در سندسرس نزدیک به ۷۰ درصد آن مصرف نشد، حساب‌های استانی دریافتی نداشتند و بخشی از مصارف انجام‌شده نیز از نظر دیوان با مأموریت قانونی حساب تطبیق نداشت. از این رو تعیین علت عدم تخصیص بررسی اسناد گردش منابع و مشخص شدن مسئولیت دستگاه‌های اجرایی، محور اصلی رسیدگی به این پرونده است. همچنین بدون انتشار اطلاعات تسهیلات پرداخت‌شده و طرح‌های بهره‌مند، نمی‌توان عملکرد واقعی این منابع را در حمایت از تولید و اشتغال ارزیابی کرد.

ابهام در سرنوشت ۲۶.۶ همت منابع اشتغال؛

چرا سهم منابع اشتغال استان‌ها پیداخت نشد؟

گزارش ”

دیوان محاسبات کشور از مصرف نشدن ۷۰ درصد منابع حساب پیشرفت و عدالت در سال ۱۴۰۴ خبر داد؛ منابعی که با وجود پیمان‌بندی قانونی برای تأمین مالی تولید و اشتغال، بخش عمده آن به بعد بلند منتقل شده و هیچ وجهی نیز به حساب‌های استانی اختصاص نیافت.

بررسی عملکرد حساب پیشرفت و عدالت در گزارش تفریق بودجه ۱۴۰۴ نشان می‌دهد از مجموع ۲۸ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان منابع در دسترس، ۲۶ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان تا پایان سال مصرف نشده است. دیوان محاسبات اعلام کرده این منابع با مجوز قانونی به سال جاری انتقال یافته اما تکالیف مربوط به تخصیص منابع برای طرح‌های تولیدی و اشتغال را، به‌ویژه در سطح استان‌ها مطابق اهداف قانون‌گذار اجرا نشده است.

طبق آمار دیوان محاسبات از مجموع منابع حساب ۸ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان مربوط به مانده مصرف‌شده سال ۱۴۰۳ و ۲۹۰ و ۵۰۰ میلیارد تومان نیز مانده از رشدی‌شدی ۱۴۰۴ بوده است. مقایسه موجودی و منابع پایان سال نشان می‌دهد حدود ۱۸ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان معادل ۲۰۲ درصد منابع در دسترس، از حساب مصرف‌شده و ۶۹ درصد پای مانده است. نکته مهم گزارش دیوان محاسبات تفکیک میان تأمین منابع و تخصیص آنهاست. با وجود افزایش ۲۹ درصدی منابع جدید در سال ۱۴۰۴، این استان با انتقال نایافته است.

افزایش ظرفیت مرز ریمدان با انتقال عملیات ترانشیمنت به داخل ایران

محمد مهدی کریمی قهی

مرز یرمعیان ای چند ماه اخیر به پرتددنن مسیر تجارت زمینی ایران و پاکستان تبدیل شده است. نیاز افزایش حجم تجاری دو کشور، در کنار از-حام کامیون ها در گید و توقف های مبعطاف چند هفته ای، ضرورت توسعه ترافیک های لجستیکی در سطح ایران را بیشتر کرده است، یکی از راهکارها افزایش ظرفیت ترافیک تردد از این مرز، انتقال ترانزسیمت به داخل ایران است که نیاز به زیرساخت های لجستیکی متناسب دارد، منطقه آزاد منصفه یرمعیان ای ظرفیت را دارد که با ایجاد و توسعه زیرساخت ها، این

مرز ریمدان در سال‌های اخیر به‌ویژه در چند ماه گذشته، به یک گذرگاه تجاری با نقش پررنگ در مبادلات ایران و پاکستان تبدیل شده است. نزدیکی این مرز به بندر گوادر و قرار گرفتن آن در مسیر ارتباطی جاپهار با جنوب پاکستان، ریمدان را به یکی از نقاط مهم منطقه تجارت زمینی در جنوب شرقی کشور تبدیل کرده است.

تاریخچه بندر ریمدان از جنبه جغرافیایی

مرز ریمدان در شهرستان دشتیاری و در نقطه صفر مرزی ایران و پاکستان قرار گرفته و از نظر جغرافیایی نزدیک‌ترین مسیر زمینی ایران به مراکز تجاری جنوب پاکستان محسوب می‌شود. این مرز حدود ۷۰ کیلومتر به بندر گوادر پاکستان و حدود ۱۲۰ کیلومتر به بندر جاپهار فاصله دارد.

بند ریمدان از سال ۱۳۸۷ با دارا انداز بازارچه مرزی آغاز شد. در ادامه، این مرز در سال ۱۳۹۶ به عنوان مرز رسمی برای جابه‌جایی کالا و مسافر معرفی شد و امکان انجام رویه‌های صادراتی، وارداتی، ترانزیتی و مسافری در آن فراهم آمد. پیادانه مرز ریمدان نیز در آذرماه ۱۳۹۶ به صورت رسمی افتتاح شد. جاپهار منطقه بندر از سال ۱۳۹۶ از مرز رسمی افتتاح شده جدا شده اما اضافه شد و از ۱۲ اسفند ۱۴۰۴ فعالیت رسمی خود را در قالب منطقه منصفه آغاز کرد. منطقه آذر قرار است با فراهم کردن زیرساخت‌های اقتصادی، تجاری و اجتماعی، زمینه حضور سرمایه‌گذاران و شکل‌گیری فضای مناسب برای ارزش افزوده ریمدان را فراهم کند.

از سوی دیگر، بر اساس مفاهیم و هیات ویزان مرز مرزی مستقر در هر سال فقط می‌تواند ورود و خروج بازارچه هر یک تا سقف ۵ میلیون دلار (جمعاً ده میلیون دلار) را انجام دهد. با توجه به کارکرد و مأموریت تعریف‌شده برای بازارچه مرزی ریمدان در کنار ظرفیت فعلی، اتکا به توسعه بازارچه به عنوان رهاکار اصلی رفع گلوگاه‌های لجستیکی، پاسخ‌گو نیازهای روز منطقه مبادلات دو کشور نخواهد بود. زیرا است از ظرفیت‌های رشد آذر که قابلیت پذیرش توسعه زیرساخت‌ها را دارد، استفاده شود.

A photograph showing a line of several semi-trucks parked in a dusty, unpaved lot. The trucks are mostly white with red accents, and some have red trailers. The ground is dry and dusty, with visible tire tracks. The sky is overcast.

عبور بیش از ۶۱۵ هزار تن کالا در شش ماه گذشته

بر اساس آمار اعلام‌شده از سوی سازمان منطقه آزاد چابهار، از زمان آغاز فعالیت رسمی مرکز تخصصی منطقه آزاد ریدمان در ۱۳ اسفند ۱۴۰۴ (شهریور ۱۴۰۵)، رجموجاز ۶۷ هزار و ۵۸۹ دستگاه کامیون حامل ۱۱ هزار و ۲۹۶ تن از مرز تردد داشته‌اند. در بخش صادرات ایران به پاکستان، ۱۱ هزار و ۲۶۹ دستگاه کامیون، ۲۵۰ هزار و ۴۶ تن کالا از ریدمان عبور داده‌اند. این بخش حدود ۴۰ درصد از حجم کالای جابه‌شده را تشکیل می‌دهد. در سمت مقابل، واردات از پاکستان با ۱۱ هزار و ۴۳۱ دستگاه کامیون و ۲۷۷ هزار و ۸۸۲ تن کالا، حدود ۴۵ درصد از کل جابه‌جایی کالا به خود اختصاص داده‌است. طی این دوره، هر ۹۶ دستگاه کامیون حامل کالاهای ترانزیتی، ۸۷ هزار و ۳۱۸ تن کالا از مسیر ریدمان به سمت کشورهای دیگر (۹۰ درصد افغانستان و مابقی به ازبکستان) منتقل کرده‌اند که ۱۵ درصد کالای جابه‌جایی کالا را شامل می‌شود. در مقابل، کالاهای نامنفذیر، ۱۳۰ هزار تن، و قال‌شده، ۱۰۰ تن، گورد، ۳۰۰ تن، و محصولات کشاورزی، ۳۰۰ تن، خاما، کامیون‌دار گرانول جابه‌شده‌است. در مقابل، واردات از پاکستان شامل برنج، موز، انبه، گوکویت، لیمو، گندم و دام زنده بوده‌است.

تفصیلات ترانزیتیم از پاکستان به ایران با هدف افزایش ظرفیت مرز

بخش قابل توجهی از مسئله ازدحام موجود در مرز ریدمان به نحوه توزیع فعالیت‌های لجستیکی در دوسوی مرز مربوط می‌شود. زمانی که انبارداری، تخلیه و بارگیری، بسته‌بندی، نگهداری کالا و خدمات کامیون‌دار در سمت پاکستان مورد بررسی باشد، هر کامیونی که محموله برای انجام این عملیات نیاز به ورود به چرخه عملیاتی دارد، است. توسعه ترانزیت در ریدمان، می‌تواند پوشش این فعالیت‌ها را

” اخبار

افزایش اعتبار ضمانت نامه های گمرکی به ۶ ماه در دست بررسی است

رئیس کمیسیون گمرک اتاق بازرگانی ایران از احتمال افزایش مدت اعتبار ضمانت‌نامه‌های بانکی مرتبط با ترخیص کالا به ۶ ماه خبر داد و گفت: رئیس کل گمرک در جلسه اخیر از پیش‌بینی تمهیداتی برای افزایش سررسید ضمانت‌نامه‌ها سخن گفته است.

محمدرضا فاروقی، رئیس کمیسیون گمرک اتاق بازرگانی ایران در ارتباط با آخرین وضعیت تسهیلات ترخیص کالا در شرایط حساس و تعیین تکلیف محموله‌های ارسوبی در مبادی ورودی کشور اظهار داشت: برخی قوانین و مقررات جاری در حوزه تجارت خارجی، در شرایط ویژه کنونی به ما می‌دهد، مسیر ترخیص کالا تبدیل شده‌اند. در مقاطع مختلفی، شورای عالی امنیت ملی در قالب «تسهیلات اضطرار»، اجازه بخشش را برای این مقررات دست‌وپاگیر متوقف کرده بود که اعتبار آخرین مصوبه در تاریخ ۳۱ شهریور ۱۴۰۵ به پایان رسید. وی با تشریح نفعات توقف این مصوبه افزود: با ابطال این مهلت، تسهیلاتی نظیر «ترخیص در صند»^۱، جنیم‌نوشی^۲ و تقدم و تأخر تاریخ ثبت سفارش نسبت به بازنامه و قبض انبار، امکان تودیع ضمانت‌نامه بابت مالیات بر ارزش افزوده و همچنین پذیرش برخی مغایرت‌های جزئی میان کالا، اظهار شده و ثبت سفارش در گمرک متوقف شد.

فاروقی با اشاره به رایزنی‌های بخش خصوصی برای حیای این تسهیلات تصریح کرد: اتاق بازرگانی ایران پیش از انقضای مصوبه، درخواست تمدید آن را به رئیس جمهور تقدیم کرد که هم‌اکنون در حال طی مراحل قانونی برای طرح مجدد در شورای عالی امنیت ملی است. با این حال، از آنجا که توقف ترخیص کالاهای فاقد اطلاعات منشأ از (ترخیص درصدی) مشکلات جدی به همراه داشت، ستاد مقابله با تحریم مصوبه کرد تا امکان تجارت آن ۱۵ آبان ماه سال جاری تمدید شود؛ از همین رو در حال حاضر ترخیص کالاهای موجود در فهرست اعلامی وزارت صمت به روال قبل ادامه دارد. رئیس کمیسیون گمرک اتاق ایران در پاسخ به پرسشی درباره نحوه آزادسازی ۱۰ درصد کالای نگهداری شده در گمرکات در قالب طرح ترخیص درصدی توضیح داد: اگرچه کالاهای اساسی و فسادپذیر از ابتدای آن ترخیص ۱۰ درصدی دارند اما سایر کالاهایی که تا پایان شهریورماه ۱۴۰۵ آزاد شده‌اند نیز با ملاقاتی، مقررات پیشین را لحاظ می‌کند. براین اساس، واردکننده می‌تواند به میل خود برای آن ۱۰ درصد باقی‌مانده، ضمانت‌نامه بانکی توجیه کرد و ۱۰ درصد کالای خود را ترخیص کند. وی از کشایش جدید گمرک در پذیرش ضمانت‌نامه‌ها خبر داد و بیان کرد: یکی از چالش‌های واردکنندگان در این بخش، سررسید کوتاه‌مدت دوماهه برای ارائه ضمانت‌نامه بانکی بود. خوشبختانه رئیس گمرک، اخیراً در نشستی به‌طور ضمنی اعلام کرده‌اند که در دست اقدام است تا مهلت زمانی این ضمانت‌نامه‌ها تا ۶۰ ماه افزایش یابد.

افزایش ۴۰.۸ میلیارد دلاری هزینه سوخت کشاورزان آمریکا؛ نتیجه جنگ افروزی

جنگ افروزی آمریکا و اسرائیل علیه ایران، از مسیر افزایش قیمت انرژی، اختلال در تأمین کرد و گران شدن حمل و نقل، فشار بر کشاورزان آمریکایی را تشدید کرده است. گزارش مؤسسه کوئینسی نشان می‌دهد این فشار ناشی از پیش‌بینی تأمین مالی هزاره شود و درآمد تولیدکنندگان را تهدید می‌کند. وزارت کشاورزی آمریکا نیز افزایش ۴۰۸ میلیارد دلاری هزینه سوخت و روغن بخش کشاورزی در سال جاری را پیش‌بینی کرده است. هزینه اقتصادی جنگ انرژی علیه ایران به بودجه نظامی آمریکا محدود نماند و از طریق بازارهای جهانی انرژی و نهاده، به فعالیت تولیدکنندگان آمریکایی منتقل شده است. مؤسسه کوئینسی در گزارشی به قلم‌های کمال‌زاده منتشرشده در ۲۱ کانتور، کشاورزی را از بخش‌هایی معرفی می‌کند که هم‌زمان با افزایش هزینه سوخت، کودک، جابه‌جایی محصول و تأمین مالی مواجه شده است. این فشارها بر مشکلات پیشین کشاورزان از جمله نااطمینانی تجاری و هزینه بالای تولید، افزودند.

افزایش هزینه سوخت در مزرعه و زنجیره حمل

برآورد وزارت کشاورزی آمریکا نشان می‌دهد هزینه سوخت و روغن این بخش در سال ۲۰۲۶، نسبت به سال قبل ۴۰ میلیارد دلار، معادل ۲۸٫۸ درصد افزایش می‌یابد. همچنین معارج کود، آهک و مواد اصلاح‌کننده خاک، ۵٫۳ میلیارد دلار، معادل ۱۵٫۲ درصد بیشتر خواهد شد. این ارقام پیش‌بینی هزینه است و مانند سایر خسارت‌های و صرفه‌فآشی از جنگ تلنگ نهاده. گاوآهن علاوه بر ناتوانی و نابرابری‌ها، کم‌تجربیت‌های این حمل‌ونقل و محصول مصرف می‌شود. درنتیجه، گرانی آن تجهیزات فعالیت داخل مزرعه را افزایش می‌دهد و هم از مسیر جابه‌جایی بذر، کود، خوراک دام و محصول برداشت‌شده به تولیدکننده منتقل می‌شود. به این ترتیب، سهم مستقیم سوخت در حساب هزینه مزرعه، تمام میزان مواجهه کشاورز با افزایش قیمت انرژی را نشان نمی‌دهد. گزارش کمیونسی نیز بر همین اثر زنجیره‌ای تأکید دارد. فادرسون قلم‌نویس برای اختلال در عبور محصولات کود و نفت از گتسه هرمر از عوامل تشدید فشار بر عرضه و هزینه‌ها مدام معرفی کرده است. اهمیت این اختلال برای کشاورزی آمریکا نشان می‌دهد فاصله جغرافیایی از محل جنگ، مانع انتقال آثار آن از طریق بازار جهانی کالا نمی‌شود. نشانه این فشار در نظرسنجی بهار این فادرسون دیده می‌شود: از بیش از ۵۷۰۰ کشاورز دامدار پاسخ‌دهنده در فاصله ۱۱۶۳ آوریل، ۷۰ درصد گفته‌اند تا این‌ده تمام کود مودنیاز سال خود ندارند. این نسبت در میان آمریکاییان ۸۰ درصد بوده است. این داده مربوط به پاسخ‌دهندگان همان نظرسنجی است؛ نه اندازه‌گیری تازه در پاییز و نه اثبات کاهش مصرف کود در تمام مزارع آمریکا.

خطر جایگزینی صیفی جات با گندم در کشت سال آینده

عضو کمیسیون کشاورزی مجلس هشدار داد: تأخیر در پرداخت مطالبات گندمکاران می‌تواند کشت صیفی جات را افزایش دهد.

غلامرضا میرزایی، عضو کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست مجلس شورای اسلامی، درباره آخرین پیگیری‌ها برای پرداخت مطالبات کندمکاران گفت: پیگیری‌هایی در این زمینه انجام شده و مسئولان قول داده‌اند مطالبات را تسویه کنند، اما مسئله مهم، زمان پرداخت مطالبات و تأثیر تأخیر در تسویه بر تصمیم‌های بعدی کشاورزان است.

وی توضیح داد: کشاورزانی که در مناطق گرمسیری محصول خود را در اواخر بهار برداشت و تحویل داده‌اند، در حال حاضر مطالباتشان هم‌زمان با کشاورزانی پرداخت می‌شود که محصول خود را در اواخر پاییز برداشت کرده‌اند؛ که کشاورزی که زودتر محصولش را تحویل می‌دهد، برای تأمین هزینه‌ها کشت بعدی به درآمد حاصل از فروش محصول خود نیاز داشته است.

عضو کمیسیون کشاورزی مجلس ادامه داد: کشاورزی که در ابتدای سال گندم خود را تحویل داده، انتظار داشته است با دریافت مطالباتش برای کشت مجدد اقدام کند؛ اما تأخیر در پرداخت مطالبات می‌تواند برنامه‌ریزی او برای ادامه فعالیت تولیدی را با مشکل مواجه کند.

احتمال افت شدید تولید گندم برای سال زراعی جدید

میرزایی با هشدار نسبت به پیامدهای این وضعیت اظهار داشت: این احتمال وجود دارد که سطح کشت گندم در سال آینده نسبت به سال جاری به شدت کاهش پیدا کند؛ چراکه وقتی کشاورز مطالبات خود را به موقع دریافت نمی‌کند و اطمینانی نسبت به زمان پرداخت ندارد، ممکن است به سمت کشت محصولات دیگر مانند میوه‌جات آب‌برود که درآمد بیشتری برای او دارند، حتی اگر آن محصولاتی از نظر نرخ در کشور در اولویت نباشد.

وی تأکید کرد: تأخیر در پرداخت مطالبات گندمکاران تنها یک مسئله مالی برای کشاورزان نیست، بلکه می‌تواند بر انتخاب محصول برای کشت بعدی و در نهایت میزان تولید گندم و امنیت غذایی در سال آینده اثر بگذارد؛ بنابراین پرداخت به‌موقع مطالبات و ایجاد اطمینان برای کشاورزان در تداوم تولید این محصول اساسی اهمیت دارد.

وضعیت بازار مسکن مطلوب نیست

بازار مسکن در حالی با کاهش قدرت خرید و رشد هزینه‌های اجاره مواجه است که تبدیل ملک به کالای سرمایه‌ای و ناهماهنگی تولید با نیاز کشور، خانه‌دار شدن مستأجران را دشوارتر کرده است.

بازار مسکن ایران در شرایطی قرار گرفته است که خانه‌دار شدن برای بخش قابل توجهی از خانوارها، به‌ویژه مستأجران، به هدفی دور از دسترس تبدیل شده و هم‌زمان، افزایش هزینه‌های اجاره، رشد مخارج زندگی و کاهش قدرت خرید، فشار برمتقاضیان مصرفی را تشدید کرده‌است. در این میان، مسکن که باید پیش از هر چیز پاسخگوی نیاز اساسی خانوارها به سرپناه باشد، بیش از گذشته در معرض نگاه سرمایه‌ای قرار گرفته و فاصله میان قیمت خانه و توان مالی متقاضیان واقعی، به یکی از چالش‌های اصلی این بازار تبدیل شده‌است. بازار مسکن در سال‌های اخیر با مجموعه‌ای از مشکلات ساختاری از جمله رشد قیمت‌ها، کاهش قدرت خرید خانوارها، ناهماهنگی میان عرضه و تقاضا و دشواری تأمین منابع مالی خرید خانه مواجه بوده‌است. در چنین شرایطی، حتی کاهش احتمالی سرعت رشد قیمت‌ها نیز به‌تنهایی نمی‌تواند نشانه بهبود وضعیت بازار باشد؛ زیرا مسئله اصلی برای بسیاری از خانوارها، نه صرفاً افزایش قیمت مسکن، بلکه ناتوانی در تأمین آورده اولیه، دریافت تسهیلات کافی و بازپرداخت هزینه خرید خانه متناسب با درآمد ماهانه است.

این شرایط در حالی ادامه دارد که برای بخش بزرگی از مستأجران، اجاره‌نشینی دیگر مرحله‌ای موقت در مسیر خانه‌دار شدن نیست، بلکه به وضعیت طولانی مدت تبدیل شده‌است. خانوارهایی که در گذشته می‌توانستند با پس انداز تدریجی، استفاده از تسهیلات بانکی و افزایش درآمد، برای خرید خانه برنامه‌ریزی کنند، اکنون با فاصله‌ای فزاینده میان درآمد و قیمت مسکن مواجه‌اند؛ فاصله‌ای که با افزایش هزینه اجاره و مخارج روزمره، امکان پس انداز را نیز محدودتر می‌کند. سرمایه‌ای شدن بازار مسکن به معنای حذف کامل تقاضای مصرفی نیست، بلکه به این معناست که قدرت مالی و امکان رقابت میان گروه‌های مختلف متقاضیان یکسان نیست

مسکن از کالای مصرفی به دارایی سرمایه‌ای تبدیل شد

یکی از مسائل مهم بازار مسکن، تغییر تدریجی کارکرد این بازار و افزایش وزن نگاه سرمایه‌ای در تصمیم‌گیری‌های مرتبط با خرید و نگهداری ملک است. در شرایط تورمی، مسکن برای بخشی از سرمایه‌گذاران به ابزاری برای حفظ ارزش دارایی تبدیل می‌شود؛ موضوعی که می‌تواند در کنار سایر عوامل اقتصادی در رفتارنا عرضه‌کنندگان، نحوه قیمت‌گذاری و دسترسی متقاضیان مصرفی به خانه‌ای بزرگ‌دارد. در چنین فضایی، تصمیم خرید ملک لزوماً بر مبنای نیاز خانوار به سکونت شکل نمی‌گیرد و انتظارات مربوط به افزایش ارزش دارایی نیز در انتخاب زمان خرید، میزان نگهداری املاک و نحوه عرضه آنها نقش پیدا می‌کند. در مقابل، متقاضی مصرفی که هدفش تأمین سرپناه است، ناچار است قیمت مسکن را با دید بلند، پس انداز و توان بازپرداخت تسهیلات خود مقایسه کند؛ معیاری که با افزایش کشف میان قیمت و درآمد، بیش از گذشته به مانعی جدی تبدیل شده‌است. البته سرمایه‌ای شدن بازار مسکن به معنای حذف کامل تقاضای مصرفی نیست، بلکه به این معناست که قدرت مالی و امکان رقابت میان گروه‌های مختلف متقاضیان یکسان نیست. در چنین بازاری، خانوار فاقد دارایی قبلی، برای ورود به بازار خرید خانه با محدودیت بیشتری مواجه می‌شود؛ در حالی که دارندگان دارایی و سرمایه‌های قبلی، از موقعیت متفاوتی برای حضور در این بازار برخوردارند. نتیجه این وضعیت، تضعیف امکان خانه‌دار شدن برای خانوارهایی است که درآمد آنها عمدتاً از محل دستمزد تأمین می‌شود. هنگامی که رشد قیمت دارایی از توان افزایش درآمد خانوارها فاصله می‌گیرد، خرید مسکن بیش از آنکه تابع پس انداز حاصل از اشتغال باشد، به میزان سرمایه اولیه و برخورداری از دارایی‌های پیشین وابسته می‌شود. در این شرایط، بازار مسکن با چالشی فراتر از افزایش قیمت روبه‌رو است؛ چالشی که به توزیع نابرابر فرصت دسترسی به مسکن مربوط می‌شود.

تورم مسکن و اجاره؛ فشار مضاعف بر خانوارهای فاقد خانه

بحران مسکن در ایران دیگر صرفاً در افزایش قیمت خرید خانه خلاصه نمی‌شود؛ بلکه هم‌زمانی رشد هزینه اجاره، افزایش مخارج خانوار، عقب ماندن درآمد‌ها از هزینه‌های زندگی و طولانی شدن فرآیند اجاره سیاست‌ها و طرح‌های حمایتی، فشار مضاعفی را بر خانوارها وارد کرده‌است. در چنین شرایطی، حتی اگر سرعت رشد قیمت مسکن نسبت به دوره‌های قبل کاهش یابد، این موضوع لزوماً به معنای بهبود شرایط بازار برای متقاضیان خرید و اجاره مسکن نیست. براساس آخرین آمار مرکز آمار ایران، تورم نقطه به نقطه مسکن در شهریورماه سال جاری به ۳۳٫۵ درصد رسیده است. همچنین تورم سالانه این بخش در شهرپورماه، همانند مردادماه، ۳۲٫۷ درصد ثبت شده‌است. این ارقام نشان می‌دهد که فاصله میان توان مالی خانوارها و هزینه دسترسی به مسکن، همچنان یکی از مهم‌ترین چالش‌های اقتصادی کشور به شمار می‌رود.

در بازار اجاره نیز وضعیت تفاوت چندانی ندارد. تورم نقطه به نقطه اجاره مسکن در شهریورماه ۳۲٫۸ درصد و تورم سالانه این بخش ۳۲٫۲ درصد اعلام شده است. استمرار این نرخ‌های تورمی در بازار اجاره، به‌طور مستقیم هزینه‌های جاری خانوارهای مستأجر را افزایش می‌دهد؛ خانوارهایی که به دلیل ناتوانی در خرید مسکن، ناچارند بخش بیشتری از درآمد خود را صرف تأمین سرپناه کنند. تداوم تورم در هردو بخش خرید و اجاره، شرایطی ایجاد می‌کند که در آن مستأجران نه‌تنها برای تأمین هزینه‌های جاری زندگی با محدودیت مواجه‌اند، بلکه برای ورود به بازار خرید خانه نیز فرصت کمتری در اختیار دارند. افزایش هزینه اجاره می‌تواند سهم پس انداز در درآمد ماهانه را کاهش دهد و در نتیجه، فرآیند تأمین آورده اولیه برای خرید مسکن را طولانی‌تر کند. به این ترتیب، خانوار مستأجر در موقعیتی دشوار قرار می‌گیرد؛ از یک سو، برای ادامه سکونت باید هزینه‌های فزاینده اجاره را پرداخت کند و از سوی دیگر، برای خرید خانه با قیمت‌هایی مواجه است که تأمین منابع مالی موردنیاز آن، خارج از توان بسیاری از خانوارهای حقوق بگیر قرار دارد. این چرخه می‌تواند وابستگی خانوارها به بازار اجاره را افزایش دهد و امکان انتقال آنها از موقعیت مستأجری به مالکیت را محدودتر کند.

در کنار کاهش قدرت خرید خانوارها، وضعیت تولید مسکن نیز یکی از محورهای اصلی بررسی بحران این بازار است. هنگامی که میزان تولید و عرضه مسکن با نیاز موجود تناسب نداشته باشد، پاسخگویی به تقاضای انباشته دشوارتر می‌شود و بازار با محدودیت‌های بیشتری در تأمین مسکن متناسب با توان مالی خانوارها مواجه خواهد شد. البته وضعیت بازار مسکن تنها با افزایش تعداد واحدهای ساخته‌شده قابل ارزیابی نیست؛ بلکه نوع واحدها و عرضه‌شده، محل احداث، قیمت تمام‌شده، امکانات زیرساختی و میزان تناسب آنها با نیاز و توان مالی متقاضیان نیز اهمیت دارد. افزایش عرضه زمانی می‌تواند به بهبود دسترسی مصرف‌کنندگان منجر شود که واحدهای جدید با نیاز واقعی بازار و قدرت خرید گروه‌های هدف تناسب داشته باشند.

■ چهارشنبه ۶ آبان ۱۴۰۵

■ ۱۷ جمادی الاول ۱۴۴۸

■ مدیر مسئول: مهدی مهرپور

■ چاپخانه: نگار نقش

■ کد پستی: ۱۵۸۶۶۱۳۴۱۳

■ آدرس: تهران، خیابان میرزای شیرازی، کوچه ۱۵، پلاک ۴۴، طبقه ۲

■ تلفن: ۶۶۱۲۸۶۱۲

■ روابط عمومی: ۹۹۱۸۴۴۱۵۲۹

■ شماره ۵۹۲

■ سال سوم

■ Charsoogh newspaper.com

عراق با بستن مرز، مردم خودش را تنبیه می‌کند؛ تجارت پابرجاست

گزارش

دبیر اتاق مشترک ایران و عراق با تأکید بر تداوم تجارت دو کشور گفت: انسداد مرز چذابه مانع صادرات ایران نمی‌شود و هرگونه محدودیت برای ورود کالاها‌ای ایرانی، پیش از ایران به مردم عراق آسیب می‌زند.

جهانبخش سنجایی شیرازی، دبیر اتاق مشترک ایران و عراق، با اشاره به انسداد مرز چذابه از سوی دولت عراق طی روزهای گذشته، گفت: در حال حاضر نزدیک به ۱۸ گذرگاه مرزی میان ایران و عراق وجود دارد که هفت مورد از آن‌ها مرز رسمی و سایر گذرگاه‌ها در دسته مرزهای غیررسمی و نیمه‌رسمی قرار می‌گیرند. در ۱۵ گذرگاه از این تعداد، فعالیت تجاری در سطح قابل‌قبولی جریان دارد. وی با بیان اینکه دولت عراق به‌صورت یک‌جانبه اقدام به انسداد مرز چذابه کرده‌است، افزود: مشاور نخست‌وزیر عراق دلایلی را برای این اقدام اعلام کرد که سفارت ایران در بغداد آن‌ها را نپذیرفت. سفارت ایران همچنین در بیانیه‌ای خواستار موضع‌گیری مقام‌های عراقی برای اصلاح موارد مطرح‌شده در آن مصاحبه شد.

جریان تجارت میان ایران و عراق برقرار است

سنجایی شیرازی ادامه داد: به‌طور کلی، جریان تجارت میان ایران و عراق برقرار است. انسداد یک مرز، چه به‌صورت دائمی و چه در کوتاه‌مدت، ممکن است برای چند روز موجب ایجاد اختلال شود تا صاحبان کالا و محموله‌های اسرالی از ایران به عراق بتوانند مسیرهای جایگزین را پیدا کنند، اما این محدودیت‌ها مانع از برقراری و ادامه جریان تجارت نمی‌شوند.

وی با اشاره به تجربه‌های تجاری در کشورهای مختلف اظهار کرد: ایجاد سرعت‌گیرو مانع در مسیر تجارت، لزوماً به توقف جریان تجاری منجر نمی‌شود. در عراق نیز در صورت بسته شدن یک‌مرز، محموله‌هایی که پیش‌تر از آن گذرگاه عبور می‌کردند، به مرزهای نزدیک‌تر به مقصد منتقل می‌شوند و از آن مسیرها عبور می‌کنند. دبیر اتاق مشترک ایران و عراق با اشاره به احتمال تأثیر فشارهای

خارجی بر تصمیم‌های دولت عراق گفت: به‌نظر می‌رسد مقام‌های

عراقی تحت فشار وزارت خزانه‌داری آمریکا و دولت این کشور برای کاهش سطح مناسبات با ایران قرار دارند؛ بااین حال، تبدیل این

فشارها به اقدامات عملی در حوزه تجارت، با محدودیت‌هایی

ناشی از واقعیت‌های میدانی روبه‌رو است.

وی افزود: دلیل این مسئله روشن است؛ ترنز تجاری ایران با عراق به‌طور معناداری مثبت است و ارزش صادرات ایران به عراق با اختلاف زیادی از ارزش واردات ایران از این کشور بیشتر است؛ بنابراین، اگر عراق بخواهد محدودیت‌هایی با هدف کاهش ورود کالاها‌ای ایرانی اعمال کند، این اقدام بیش از آنکه به تجارت ایران لطمه بزند، مردم عراق را تحت فشار قرار خواهد داد و به نوعی تنبیه مردم عراق است.

تجربه پاکستان پیش روی عراق

سنجایی شیرازی با اشاره به تجربه محدودیت‌های مرزی برای ورود برخی اقلام به بازار پاکستان اظهار کرد: اتفاقی که پس از بسته شدن بعضی مرزها برای برخی کالاها در بازار پاکستان رخ داد، ممکن است در بازار عراق نیز تکرار شود. بر همین اساس، به‌نظر می‌رسد مقام‌های عراقی به نقطه‌ای پهنه برای حفظ منافع مردم و منافع ملی کشورشان در برابر فشارهای بیرونی دست پیدا کنند.

وی تأکید کرد: در مقابل، نظام تولید و تجارت ایران نیز باید هوشمندی لازم را داشته باشد تا در مواجهه با چنین اقدامات انیدایی، حتی اگر کوتاه‌مدت باشند، شرایط را به‌گونه‌ای مدیریت کند که آثار منفی آن‌ها به حداقل ممکن برسد.

وی با اشاره به جزئیات این مبادلات افزود: سهم ایران از تجارت دو

کشور حدود ۱۰ میلیارد و ۲۴۴ میلیون دلار و بخشی نیز مربوط به تجارت در بخش خدمات می‌شد و سهم عراق حدود یک میلیارد و ۷۲۴ میلیون دلار بوده است. سنجایی شیرازی درباره وضعیت تجارت در سال جاری توضیح داد: در سال ۱۴۰۴ و همچنین در سال ۱۴۰۵، شرایط ویژه‌ای بر تجارت منطقه حاکم شد. جنگ ۱۲ روزه در خردادماه ۱۴۰۴، تحولات نظامی بعدی و جنگ تحمیلی سوم یا جنگ ۴۰ روزه و سپس مسئله محاصره تنگه هرمز، بر روند مبادلات تجاری منطقه تأثیر گذاشت.

رشدیک درصدی سهم ایران در بازار عراق با وجود محدودیت‌ها
وی ادامه داد: این تحولات موجب کاهش ورود کالا به کشورهای منطقه، از جمله عراق، شد. بخشی از این کاهش به شرایط خاص حاکم بر تنگه هرمز و تحولات مرتبط با آن مربوط بود. بر اساس آمار ارائه‌شده از سوی وی، میزان واردات کلی عراق حدود ۳۰ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل کاهش یافت و صادرات ایران از عراق نیز با کاهش کمتر از ۳۰ درصد، حدود ۲۶ تا ۲۷ درصد، مواجه شد.

وی با اشاره به این ارقام گفت: با وجود کاهش صادرات، ایران در سهم بازار تأمین کالا در عراق رشد داشته است؛ به‌طوری‌که این سهم از حدود ۱۳ درصد به نزدیک ۱۴ درصد رسیده است.

کالا‌های ایرانی در عراق: مشتریان حاضرند گران‌تر بخرند

دبیر اتاق مشترک ایران و عراق با اشاره به آمار شش‌ماهه نخست سال ۱۴۰۵ اظهار کرد: با وجود اینکه صادرات ایران به‌طور متوسط با کاهش مواجه شده‌است، وضعیت صادرات کشور به عراق شرایط بهتری دارد. براساس

آمار اعلام‌شده از سوی سازمان توسعه تجارت، میزان کاهش صادرات ایران به عراق در شش‌ماهه نخست امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته کمتر از ۳۰ درصد بوده‌است.

وی افزود: این موضوع نشان می‌دهد روابط تجاری ایران و عراق از ثبات بیشتری برخوردار است. یکی از دلایل این وضعیت، ماهیت کالاهای صادراتی ایران است؛ زیرا بخشی از این اقلام، محصولات نهایی هستند و جایگزین کردن آن‌ها از منابع دیگر برای طرف عراقی دشوار است.

سنجایی شیرازی ادامه داد: کالا‌های ایرانی از مزیت رقابتی برخوردارند. حتی اگر خریدار عراقی ناچار باشد این کالاها را با قیمتی حدود ۱۵ تا ۱۶ درصد بالاتر خریداری کند، همچنان ممکن است تأمین آن‌ها از ایران صرفه اقتصادی داشته باشد. حتی اگر خریدار عراقی ناچار باشد این کالاها را با قیمتی حدود ۱۵ تا ۱۶ درصد بالاتر خریداری کند، همچنان ممکن است تأمین آن‌ها از ایران برایش صرفه اقتصادی داشته باشد.

وی تصریح کرد: درمجموع، از نظر جریان تجارت، وضعیت مبادلات ایران و عراق در سال ۱۴۰۴ و شش‌ماهه نخست سال ۱۴۰۵ تقریباً در همان محدوده میانگین قبلی قرار دارد. با در نظر گرفتن کاهش واردات عراق، تغییر محسوسی در حجم تجارت ایران از این کشور، متناسب با سهم بازار، مشاهده نمی‌شود.

محدودیت ورود کالا‌های ایرانی به زبان مردم عراق خواهد بود
دبیر اتاق مشترک ایران و عراق در ادامه درباره احتمال جلوگیری عراق از ورود کالا‌های ایرانی گفت: به‌سادگی نمی‌توان مانع ورود کالا‌های ایرانی به بازار عراق شد. هرچند ممکن است اراده‌ای برای این کار وجود داشته باشد، اما افتضانات اقتصادی، ملاحظات حاکمیتی، ذائقه مردم و فشارهای ناشی از شرایط بازار، به دولت عراق اجازه نمی‌دهد به‌راحتی چنین تصمیمی را عملی کند. وی تأکید کرد: اگر عراق بخواهد چنین اقدامی انجام دهد، پیش از آنکه به ایران لطمه وارد شود، مردم عراق آسیب خواهند دید؛ زیرا تأمین جایگزین برای بخشی از کالا‌های موردنیاز بازار این کشور دشوار است.

زمان بازرگانیی مرز چذابه مشخص نیست
سنجایی شیرازی در پاسخ به پرسشی درباره زمان بازرگانیی مرز چذابه گفت: هنوز زمان قطعی برای بازرگانیی این مرز اعلام نشده است، اما ارزیابی من این است که با توجه به آخرین اظهارات نخست‌وزیر عراق، این موضوع قابل حل خواهد بود. وی افزود: نخست‌وزیر عراق صراحتاً اعلام کرده‌است که بسته بودن مرزها به نفع ایران و عراق نیست و دو طرف باید تعاملات مرزی خود را حفظ کنند. همچنین، به‌گفته سنجایی شیرازی، نخست‌وزیر عراق به این موضوع اذعان کرده‌است که انسداد مرزها به مردم عراق آسیب می‌زند. وی ابراز امیدواری کرد که پس از گذشت مدتی و با توجه به شرایط مطرح‌شده برای انسداد مرز، این مسئله پشت سر گذاشته شود و مرز چذابه بازرگانیی شود.

تأکید بر تداوم تجارت ایران و عراق با وجود فشارهای رسانه‌ای
دبیر اتاق مشترک ایران و عراق در پایان با تأکید بر ضرورت پرهیز از تأثیرپذیری از فشارسازی‌های رسانه‌ای گفت: نباید مقهور فشارهای رسانه‌ای، به‌ویژه از سوی رسانه‌های دشمن یا برخی رسانه‌های منطقه‌ای، شویم. وی خاطرنشان کرد: جریان تجارت ایران و عراق همچنان به‌صورت پایدار و با شتابی متناسب با سهم ایران از بازار عراق ادامه دارد.

بازار ارز رها شده است؛ چرا بانک مرکزی پاسخگوی نیست

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: نوسانات ارزی پدیده‌ای تازه نیست؛ متأسفانه در دو سال گذشته شاهد تغییرات چشمگیری در نرخ ارز بوده‌ایم که بخشی از این افزایش، ناشی از تصمیمات مسئولان بانک مرکزی بوده‌است.

منوچهر متکی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس، با اشاره به نوسانات ارزی و انفعال بانک مرکزی اظهار داشت: نوسانات ارزی پدیده‌ای تازه نیست؛ متأسفانه در دو سال گذشته شاهد تغییرات چشمگیری در نرخ ارز بوده‌ایم که بخشی از این افزایش، ناشی از تصمیمات مسئولان بانک مرکزی بوده‌است.

وی افزود: متأسفانه در دوره دو ساله دولت چهاردهم، نرخ ارز به عدر سرسام‌آور کنونی رسیده‌است. آثار این افزایش افسارگسیخته را مردم در زندگی روزمره و مراکز تولید در قالب اشتفگی بازار به‌طور ملموس تجربه می‌کنند. اگر مقایسه‌ای انجام دهیم، در ۴۰ و اندی سال پس از انقلاب، نرخ ارز به ۵۷ هزار تومان رسیده بود، اما در دو سال گذشته در بازار آزاد به مرز ۳۰۰ هزار تومان رسیده‌است و این وضعیت به‌هیچ‌وجه قابل قبول نیست. عضو کمیسیون اقتصادی مجلس بیان کرد: انتقاد ما به بانک مرکزی این است که بخشی از این بازی با نرخ ارز، ناشی از تهاجم دشمن است؛ گاه با خیانت امارات و گاه با دست‌های پنهان و آشکار دیگر که استفاده از هر دلار و تحریم در پی اختلال در نظام ارزی و اقتصادی کشور هستند. نکته مهم در این میان، مأموریت تیم اقتصادی دولت و در آرس آن بانک مرکزی است که بر اساس ماده ۱۱ اساسنامه خود، مسئولیت سیاست‌های ارزی و کنترل تورم را به‌عنوان دو وظیفه کلیدی بر عهده دارد. این نماینده مردم در مجلس عنوان کرد: پرسش اینجاست که چرا بانک مرکزی تاکنون چرایی این نوسانات جهشی و تدریجی و مهم‌تر آن، راهکارهای برون‌رفت از این شرایط را با مردم، رسانه‌ها و حتی کمیسیون اقتصادی مطرح نکرده‌است؟ هر زمان که پرسش کردیم، با قهرست کردن برخی شاخص‌ها و ارائه آمار صرف، تنها به تشریح چگونگی نوسانات پرداخته و از تبیین چرایی و راه‌های خروج از بحران اجتناب کرده‌اند. متکی اظهار داشت: کمیسیون اقتصادی در یک ماه گذشته سه جلسه، بعضاً چند ساعته، با بانک مرکزی برگزار کرده و این پرسش‌های اساسی و جدی را بارها مطرح‌شده، اما عمدتاً بی‌پاسخ مانده است. این نماینده مجلس با اشاره به تأکیدات مکرر امام شهید و نیز رهبر معظم انقلاب اسلامی در پیام ایشان به نمایندگان مجلس بر حفظ ارزش پول ملی، از تیم اقتصادی دولت، به‌ویژه بانک مرکزی، خواست گزارش تدابیر و اقدامات خود را ارائه دهند. نماینده مردم تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس در پایان ابراز نگرانی کرد که برخی ممکن است روند جاری را خالی از اشکال دانسته و آن را عادی ارزیابی کنند؛ که در آن صورت، وضعیت بسیار نگران‌کننده خواهد بود.

مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان است و تصمیمات جدید در این حوزه، تنها در صورت تصویب در شورای رقابت، مبنای قانونی خواهد داشت. اختلاف‌نظر وزارت صمت و شورای رقابت نشان دهنده تداوم چالش تصمیم‌گیری در صنعت خودرو است؛ ضعفی که توان آن را در نهایت مصرف‌کننده نهایی یا مصرف‌کننده نهایی تورم انتظاری می‌پردازد. باید دید در روزهای آینده، وزارت صمت پیش‌نویس ادعایی خود را به‌طور رسمی روانه صحن شورای رقابت خواهد کرد یا این تناقض‌گویی‌ها همچنان پابرجا خواهد ماند. البته این روزها بازار خودرو به شدت تحت تأثیر انتظارات قیمتی است و انتشار اخبار متناقض درباره تغییر فرمول قیمت‌گذاری، بدون آنکه پشتوانه قانونی یا زمان‌بندی مشخصی داشته باشد، موجب بروز نوسانات غیرواقعی در قیمت‌های بازار می‌شود.

سال گذشته ۱۵ درصد پایین‌تر از نرخ فوری، یعنی پیش از آغاز جنگ با ایران، است. براساس این گزارش، کاهش اعتماد به‌ویژه در میان رأی‌دهندگان که خود را مستقل از دوحزب اصلی آمریکایی دانند، مشهود بوده‌است. شاخص اعتماد این گروه به ۴۲٫۴ واحد رسید که اندکی بالاتر از پایین‌ترین سطح تاریخی آن یعنی ۴۰٫۶ واحد در ماه مه قرار دارد. از ژانویه تاکنون، شمار رأی‌دهندگان مستقل که فشارهای تورمی را عامل آسیب به وضعیت مالی خود دانسته‌اند، ۲۷ درصد افزایش یافته‌است. این رقم در میان جمهوری‌خواهان ۵۲ درصد و در میان دموکرات‌ها ۱۵ درصد رشد کرده‌است.

واحد بود. این شاخص تنها چند ماه پیش، در ماه مه، با ثبت ۴۴٫۸ واحد به پایین‌ترین سطح خود در تاریخ این کشور رسیده بود.

این گزارش احساس مصرف‌کنندگان درباره وضعیت کنونی امور مالی شخصی، چشم‌انداز مالی آنها در ۱۲ ماه آینده، تمایل به خرید کالا‌های عمده خانوار و انتظارشان از وضعیت اقتصاد آمریکادر ۱۲ ماه و همچنین در پنج سال آینده را ارزیابی می‌کند. جوان‌ها، مدیران نظرسنجی مصرف‌کنندگان دانشگاه میشیگان، گفت‌دهند، خرید همچنان عامل اصلی شکل دهنده نگرش مردم به اقتصاد است. به گفته وی، اعتماد مصرف‌کنندگان اکنون ۱۰ درصد کمتر از

سقوط شاخص اعتماد مصرف‌کننده در آمریکا درآستانه انتخابات

شاخص اعتماد مصرف‌کننده آمریکا در آستانه انتخابات میان دوره‌ای به دومین سطح پایین ثبت شده در تاریخ رسید.

براساس گزارش دانشگاه میشیگان، اعتماد مصرف‌کنندگان آمریکا در آستانه انتخابات میان دوره‌ای کنگره به دومین سطح پایین ثبت شده رسید؛ وضعیتی که نشان می‌دهد افزایش هزینه‌های زندگی و تداوم تنش‌ها با ایران همچنان بر نگرش خانوارهای آمریکایی نسبت به اقتصاد فشار وارد می‌کند.

شاخص اعتماد مصرف‌کنندگان دانشگاه میشیگان در گزارش نهایی اکتبر به ۴۸ واحد رسید. در حالی که این رقم در سپتامبر ۴۸